

რეზო კიკნაძე

ღირეჭალ

სოპრანოს, კობოის, ჩელოს, ფორტეპიანოსა და
ორკესტრისთვის

2009

reso kiknadze

lirech'al

für sopran, oboe, violoncello, klavier und orchester

2009

partitura

რეზო კიკნაძე

ლირეკალ

სოპრანოს, პობოის, ჩელოს, ფორტეპიანოსა და ორკესტრისთვის

2009

ნაწარმოებს საფუძვლად უდევს სვანური ლირეკალის, როგორც წესი, ქალთაგან ნამდერი დატირების, ერთი ვარიანტის აუდიოჩანაწერი (ეთნოგრაფიული არქივიდან, ამჯერად კაცის მიერ შესრულებული); უფრო ზუსტად - მისი ორნაირი სპექტრული ანალიზი, რომელსაც "ციფრულ ტრანსკრიფციას" ვუწოდებ და რომელიც მდგომარეობს კომპიუტერული პროგრამის მეშვეობით აუდიოჩანაწერის ობერტონული სპექტრის სხვადასხვა მგრძობიარობით წაკითხვასა და სპექტრული მონაცემების (სისშირეთა) მუსიკალურ (სანოტო) მასალად გარდაქმნაში. ანალიზის შედეგად მივიღე ორგვარი ტრანსკრიფცია, ერთი დეტალური და ერთიც შედარებით „ზერელე“ და შესაბამისად ცალკე ორკესტრისა და ცალკე ანსამბლის მთელი ბგერითი მასალა.

შესრულების ზოგადი ხასიათისთვის:

სოპრანოს ნამდერს წინა პლანზე მყოფი ანსამბლის დანარჩენი ინსტრუმენტები ერთგვარ სპექტრულ პარაფრაზს უკეთებს, მკაფიო რიტმული არტიკულაციით და ამით სრულ კონტრასტშია ორკესტრის დატენილ, გადატვირთულ, ბლანტ, ფაფისებრ ჟღერად მასასთან, რომლის ფაქტურული და დინამიკური დაზუსტება მხოლოდ რეპეტიციებზე შეჩვენება შესაძლებელია. ამ ეტაპზე ორკესტრის დინამიკას საერთო სტატიკურ მეცო-პიანოზე უფრო ზუსტად ვერ ვაკონკრეტებ; ინსტრუმენტების ტექნიკური მონაცემებით განპირობებულ ამოვარდნები ამ საერთო ჟღერადობიდან დასაშვებად მიმანია. არ გამოვრიცხავ გარკვეულ ინსტრუმენტაციულ შეკვეცებსაც რეპეტიციების მსვლელობის დროს. არტიკულაცია და ფრაზირება - შეძლებისდაგვარად ნულოვანი, ზოგან გლისანდოც დასაშვებია. ვილინოების მაღალ ფლაჟოლეტებს დიდი წვალეა არ უნდა, ზოგი ისე ცუდად პასუხობს, რომ სინქარეში ზუსტად არც კი იკვრება. ცივი სისინა ტემბრი სრულიად საკმარისი და სასურველი შედეგი იქნება (პიანო!). ჩასაბერების ექსტრემულ რეგისტრებშიც დაკვრის მსუბუქმა, ცოტა ზერელე მანერამ შეიძლება უკეთესი შედეგი მოგვცეს.

ედღვნება

ანსამბლ ექუატუორს

reso kiknadze

lirech'al

für sopran, oboe, violoncello, klavier und orchester

2009

lirech'al ist ein svanisches (Bergregion in Georgien) Klagelied, gesungen von Frauen; der Verstorbene wird beweint, mit einer wiederholten fallenden diatonischen Melodie über einen freien Text, die Anwesenden schliessen sich jedem Vers mit mehreren unregelmässigen Trauerseufzern an.

Dem Stück liegen zwei digitale („spektrale“) Transkriptionen der Audioaufnahme eines solchen (diesmal allerdings von einem Mann gesungenen) Liedes, eine mehr (Orchester), eine weniger (Ensemble) detailliert; die gewonnenen Frequenzen, in notierbare Tonhöhen umgewandelt, machen das ganze Tonmaterial der Komposition aus.

Zur allgemeinen Spielweise:

Ensemble - im Vordergrund, Instrumente fungieren als spektrale Ergänzung der Singstimme und sind dieser dynamisch „unterordnet“; rhythmische Klarheit, im unterschied zum Orchester, ist erwünscht.

Orchester - allgemeine Dynamik etwa mp, das Lagen- oder Spieltechnisch bedingte Herausragen oder Untergehen mancher Stimmen ist in Kauf zu nehmen; möglichst keine Artikulation, ggf. kann zwischen den Tönen gern glissandiert werden; allgemein sollte Charakter einer dickflüssigen, fast stehenden Klangmasse angestrebt werden.

für
ensemble aequatuor

резо кикнадзе

лиреч'ал

для сопрано, гобоя, виолончели, фортепьяно и оркестра

2009

лиреч'ал - это сванский (горный регион Грузии) плач, который поется в основном женщинами и представляет собой несколько колен нисходящей диатонической мелодии на импровизированный текст, спетой соло, сопровождаемой в конце каждого колена вздохами и причетанием присутствующих. Моя композиция основана на аудиозаписи одного варианта такого плача (из этнографического архива, в данном случае в мужском исполнении); точнее, - на спектральном анализе этой записи, так называемой „спектральной транскрипции“, которая состоит в реинтерпретации спектральных данных в музыкальный (нотный) материал. В следствие анализа я получил две такие транскрипции, одну детальную, а другую - более „поверхностную“; и, соответственно, весь звуковой материал оркестра и ансамбля.

В связи с общим характером исполнения:

Ансамбль, как визуально, так и по динамике на переднем плане: инструменты „дополняют“ петое голосом и выполняют функцию его некоторого спектрального парафраза, с четкой ритмической артикуляцией, создавая тем самым полный контраст с перегруженным, вязким, густым как каша звучанием оркестра, фактурное и громкостное уточнение которого мне представляется возможным только на репетициях. На данном этапе я не в состоянии конкретизировать динамику оркестра точнее общего статического меццо-пиано; выпад из этого общего звучания, обусловленные технической регистровой спецификой отдельных инструментов, считаю допустимыми. Не исключена и вероятность некоторых мер по акустической (инструментационной) разгрузке. Артикуляция и фразировка - по возможности нулевая, местами даже глиссандируя; высокие флажолеты скрипок не обязательно выигрывать до конца, некоторые отвечают довольно тяжело и не поддаются точности исполнения; холодный высокий шип был бы достаточным и желанным результатом (пиано!). В экстремальных регистрах духовых легкая, слегка небрежная манера может дать лучший результат.

Besetzung:

Piccolo	-	
Flöte	-	
Oboe	-	
Englishhorn	-	
Klarinette	-	
Bassklarinette	-	- tutti legato possibile
Fagott	-	
Kontrafagott	-	
2 Hörner	-	
2 Trompeten	-	
Posaune	-	
Tuba	-	
Pedalpauken	-	
2 hängende Becken	-	
4 Tempelblocks	-	
Kleine Trommel	-	sempre lasciar vibrare
4 Tomtoms	-	
Grosse Trommel	-	
Tamtam	-	
10 1. Violinen (3+3+2+2)	-	
8 2. Violinen (3+3+2)	-	
6 Bratschen (3+3)	-	- tutti legato possibile
4 Violoncelli (1+1+1+1)	-	
3 Konztrabässe (1+1+1)	-	

lirech'al

reso kikhadze
2009

I *långsam* $\text{♩} = 40$
piano possibile, almost no sound!!!!

Piccolo
Flöte
Oboe
Englischhorn (F)
Klarinette (B)
Bass-Klarinette (B)
Fagott
Kontrafagott

I
Horn 1 (F)
Horn 2
Trompete 1 (B)
Trompete 2
Posaune
Tuba

I
Pauken
Tom Toms
Grosse Trommel
Becken
Tamtam

I *tutti sempre legato possibile*

Violinen I
Violinen II
Violen
Celli
Kontrabässe

I *ben articolata*
mf
Wie die Lö - win - hast du ge - klagt. Mut - ter, Mut -

Oboe
Violoncello
Piano

5

Picc.

Fl.

Ob.

E. Hn.

Klar. (B)

Bkl.

Fg.

Kfg.

5

Hn. 1

Hn. 2

Tr. 1

B. Tr.

Tr. 2

Pos.

Tba.

5

Pk.

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

5

Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

5

S.

Ob.

Vc.

P.

ter, da du sie, Natur, die Kin- der ver- lo- ren,

9

Picc.

Fl.

Ob.

E. Hn.

Klar. (B)

Bkl.

Fg.

Kfg.

9

Hn. 1

Hn.

Hn. 2

Tr. 1

B. Tr.

Tr. 2

Pos.

Tba.

9

Pk.

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

9

Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

9

2

S.

Ob.

Vc.

P.

Denn es stahl sie All zu lie ben - - - de, dir dein Feind, da du ihn fast wie die ei - -

(wenn h2 zu hoch, kann entweder oktaviert, oder, besser, ausgelassen/verschluckt werden)

This page of a musical score, page 7, features a variety of instruments and a vocal soloist. The instruments are arranged in systems: Piccolo (Picc.), Flute (Fl.), Oboe (Ob.), English Horn (E. Hn.), Clarinet in B-flat (Klar. Bb.), Bassoon (Bkl.), Bassoon in C (Fag.), Contrabassoon (Kfg.), Horn 1 (Hn. 1), Horn 2 (Hn. 2), Trumpet 1 (Tp. 1), Trumpet 2 (Tp. 2), Trombone (Pos.), Tuba (Tba.), Snare Drum (Pk.), Tom-tom (Tom), Gong (Gr. Tr.), Bass Drum (Bck.), and Timpani (TT.). The string section includes Violin I (Vn. I), Violin II (Vn. II), Viola (Vle), Violoncello (Vc.), and Double Bass (Kb.). A vocal soloist (S.) is also present. The score is divided into four measures, with measure numbers 13, 13, 13, and 13 indicated at the beginning of each system. The vocal line includes German lyrics: "ge - nen - Soh - ne", "Soh - ne ge - nom - men, fast wie die ei - genen Soh - ne genom - men, Und Sa - ty -". Performance markings such as "arco" and "ricoch." are present in the string parts. The page number "3" is written in the bottom right corner.

17 Picc. Fl. Ob. E. Hn. Kl(4p-8p) Bkl. Fg. Kfg. 17 Hn. 1 Hn. 2 Tp. 1 B. Trp. Trp. 2 Pos. Tba. 17 Pk. Tom. Gr. Tr. Bck. TT. 17 Vn. I Vn. II Vla. Vc. Kb. 17 S. Ob. Vc. P.

ren, Sa - ty - ren die Göt - ter, Göt - ter ge - sellt hast, den Göt - tern, Göt - tern Sa - ty - ren ge - sellt hast.

ricoch.

21 Picc. *schnell* ♩ = 80 *staccati sempre sfz*

Fl. *staccati sempre sfz*

Ob. *staccati sempre sfz*

E. Hn. *staccati sempre sfz*

Klar. (B) *staccati sempre sfz*

Bkl. *staccati sempre sfz*

Fag. *staccati sempre sfz*

Kfg. *staccati sempre sfz*

21 Hn. 1 *staccati sempre sfz*

Hn. 2 *staccati sempre sfz*

Trp. 1 *staccati sempre sfz*

B. Trp. *staccati sempre sfz*

Pos. *staccati sempre sfz*

Tba. *staccati sempre sfz*

21 Pk.

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

21 Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

21 S.

Ob. *pizz.*

Vc. *ricoch.*

P.

4

25 Pic. Fl. Ob. E. Hn. Kl. (Bb) Bkl. Fg. Kfg. 25 Hn. 1 Hn. 2 Tp. 1 B. Trp. Tp. 2 Pos. Tba. 25 Pk. Tom. Gr. Tr. Bck. TT. 25 I. Vn. II. Vle. Vc. Kb. 25 S. Ob. Vc. P.

29 *langsam* $\text{♩} = 40$

Picc. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Fl. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Ob. *piano possibile,*

E. Hn. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Klar. (B) *piano possibile, almost no sound!!!!*

Bkl. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Fg. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Kfg. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Hn. 1 *piano possibile, almost no sound!!!!*

Hn. 2 *piano possibile, almost no sound!!!!*

Trp. 1 *piano possibile, almost no sound!!!!*

B. Trp. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Trp. 2 *piano possibile, almost no sound!!!!*

Pos. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Tba. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Pk. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

29 **5**

S. *So hast du man ches ge baut, Und man ches be gra ben, man ches...*

Ob. *arco*

Vc.

P.

33 *sehr langsam* ♩ = 40 *langsam* ♩ = 40

Picc. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Fl.

Ob.

E. Hn.

Klar. (B)

Bkl.

Fg.

Kfg.

33 Hn. 1 *piano possibile, almost no sound!!!!*

Hn.

Hn. 2 *piano possibile, almost no sound!!!!*

Tr. 1 *piano possibile, almost no sound!!!!*

B. Trp.

Tr. 2 *piano possibile, almost no sound!!!!*

Pos.

Tba.

33 Pk. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

33 I. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Vn.

II.

Vle.

Vc.

Kb.

33 S. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Ob. *piano possibile, almost no sound!!!!*

Vc. *piano possibile, almost no sound!!!!*

P.

man - ches ge - büt und man - ches be-gra - - - - - ben, Denn es haßt dich, was du vor der

ricoch.

6

37 Picc.

Fl.

Ob.

E. Hn.

Klarinetten

Bkl.

Fag.

Kfg.

37 Hn. 1

Hn.

Hn. 2

Tr. 1

B. Tr.

Tr. 2

Pos.

Tba.

37 Pk.

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

37 Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

37 S.

Ob.

Vc.

P.

Zeit All - - - kra - - - (f) ti - ge, ans Licht, Licht - Licht - Licht - Licht ge - zo - - - gen

41 Picc. Fl. Ob. E. Hn. Klbb. Bkl. Fg. Kfg.

staccati sempre sf

Detailed description: This block contains the first system of the orchestral score, measures 41-44. It includes parts for Piccolo, Flute, Oboe, English Horn, Clarinet in Bb, Bass Clarinet, Bassoon, and Contrabassoon. The music is characterized by staccato articulation and forte dynamics. The woodwinds play rhythmic patterns, while the brass instruments provide harmonic support.

41 Hr. 1 Hr. 2 Tp. 1 B. Trp. Tp. 2 Pos. Tba.

staccati sempre sf

Detailed description: This block contains the second system of the orchestral score, measures 41-44. It includes parts for Horns 1 and 2, Trumpets 1 and 2, Trombone, and Tuba. The brass instruments play staccato notes, contributing to the overall rhythmic texture of the music.

41 Pk. Tom. Gr. Tr. Bck. TT.

Detailed description: This block contains the third system of the orchestral score, measures 41-44. It includes parts for Snare Drum, Tom-toms, Gong/Cymbal, and Timpani. The percussion instruments play rhythmic patterns that complement the woodwind and brass parts.

41 Vn. II Vle. Vc. Kb.

Detailed description: This block contains the fourth system of the orchestral score, measures 41-44. It includes parts for Violins I and II, Viola, Violoncello, and Kontrabaß. The string section provides a harmonic and rhythmic foundation for the orchestral texture.

41 S. Ob. Vc. P.

Nun Nun ken - - - nest, nun lās - sest du diß.

ricoch.

Detailed description: This block contains the fifth system of the orchestral score, measures 41-44. It includes parts for Soprano, Oboe, Violoncello, and Piano. The Soprano part has lyrics in German. The piano part provides harmonic accompaniment for the vocal line.

langsam ♩ = 40

schnell ♩ = 80

45 Pic.

45 Fl.

45 Ob.

45 E. Hn.

45 Klgr. (Kl.)

45 Bkl.

45 Fg.

45 Kfg.

45 Hn. 1

45 Hn. 2

45 Tp. 1

45 B. Trp.

45 Tp. 2

45 Pos.

45 Tba.

45 Pk.

45 Tom.

45 Gr. Tr.

45 Bck.

45 TT.

45 Vn. I

45 Vn. II

45 Vle.

45 Vc.

45 Kb.

8

45 S.

45 Ob.

45 Vc.

45 P.

gesprochen
Denn gerne fühllos ruht

pizz

arco ricoch.

49 *langsam* $\text{♩} = 40$ *schnell* $\text{♩} = 80$

Picc.
Fl.
Ob.
E. Hn.
Klar. (B)
Bkl.
Fg.
Kfg.
Hn. 1 (if possible)
Hn. 2
Tp. 1
B. Trp.
Tp. 2
Pos.
Tba.
Pk.
Tom.
Gr. Tr.
Bck.
TT.
Vn. I
Vn. II
Vle.
Vc.
Kb.
S.
Ob.
Vc.
P.

Denn ger - ne fühl - los ruht,

53 Pic.

Fl.

Ob.

E. Hn.

Klar. (B)

Bkl.

Fg.

Kfg.

53 Hn. 1

Hn.

Hn. 2

Tr. 1

B. Tr.

Tr. 2

Pos.

Tha.

53 Pk.

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

53 Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

53 S.

Ob.

Vc.

P.

sehr langsam ♩ = 40

60

Picc.

Fl.

Ob.

E. Hn.

Klar. (B)

Bkl.

Fag.

Kfg.

60

Hn. 1

Hn. 2

Tr. 1

B. Trp.

Tr. 2

Pos.

Tba.

60

Pk.

Tom.

Gr. Tr.

Bck.

TT.

60

Vn. I

Vn. II

Vle.

Vc.

Kb.

60

S.

Ob.

Vc.

P.

gesprochen:
fürcht-sam-ge-schäftiges drun-ten